

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 grudnia 2015 r. znak (...) - 3-07- (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonemu M. L. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy w dniu 7 maja 2015 r. w uzasadnieniu wskazując, że uraz lewego łokcia zgłaszany przez ubezpieczonego nie nastąpił podczas wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzoną pozarolniczą działalnością gospodarczą.

Od powyższej decyzji odwołał się ubezpieczony M. L., wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do jednorazowego odszkodowania. Ubezpieczony wskazał, że prowadzi działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży detalicznej mięsa i wyrobów z mięsa, a także w zakresie transportu drogowego towarów. Podkreślił, że w dniu 7 maja 2015 r. miał miejsce wypadek przy pracy z jego udziałem polegający na zaczepieniu prawą stopą o blokadę skrzydła bramy garażowej i uderzeniu lewym łokciem w betonową posadzkę. W efekcie zdarzenia doznał zwichnięcia stawu łokciowego lewego. Zdaniem ubezpieczonego, zdarzenie z dnia 7 maja 2015 r. było wypadkiem przy pracy i spowodowało u niego uszczerbek na zdrowiu.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wywodząc jak w uzasadnieniu decyzji argumentując ponadto, że wymiana koła w pojeździe nie wchodzi w zakres wykonywanej przez ubezpieczonego działalności gospodarczej, a wymianę tę ubezpieczony wykonywał już po zakończeniu zwykłych czynności związanych z działalnością, którą prowadzi. Nadto wskazał, iż chronione z tytułu ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tyt. wypadków przy pracy i chorób zawodowych są tylko te zdarzenia, do których doszło „podczas” wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem działalności pozarolniczej, a nie w „w związku” z tymi czynnościami.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. L. prowadzi od 1991 roku pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą Sklep (...) z siedzibą przy ul. (...) w S.. Z tego tytułu podlega ubezpieczeniom społecznym, w tym ubezpieczeniu wypadkowemu. Prowadzi sprzedaż detaliczną mięsa i wyrobów z mięsa w wyspecjalizowanych sklepach. Prowadzi również działalność w zakresie transportu drogowego towarów.

M. L. do prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej używa samochodu służbowego marki M. (...), którym przewozi głównie towar sprzedawany w należącym do niego sklepie.

Niesporne, a nadto:

- wydruk z (...) k. 9,
- wykaz środków trwałych – k. 11,
- karta pojazdu – k. 35-38 akt zasiłkowych ZUS,
- dowód rejestracyjny – k. 34 akt zasiłkowych ZUS,
- przesłuchanie M. L. w charakterze strony – k. 53,
- zeznania świadka M. K. – k. 51-52,
- zeznania świadka P. K. – k. 52.

W dniu 7 maja 2015 r. M. L. rozpoczął pracę o godzinie 4.30, kiedy to wyszedł z miejsca zamieszkania i samochodem M. (...) typu chłodnia udał się do hurtowni po towar – mięso i wędliny. Następnie towar zawiózł do swojego sklepu zlokalizowanego na Targowisku (...) w S.. Przez cały dzień M. L. kontynuował czynności związane z prowadzeniem dokumentacji i działalności sklepu.

Około godziny 19.00 udał się na parking i zauważył, iż w lewym tylnym kole samochodu jest mniej powietrza. Pojechał samochodem do położonego niedaleko Targowiska miejsca zamieszkania, w celu wymiany koła. Samochód zaparkował na podjeździe garażowym. Będąc w garażu wziął oponę ułożoną pod ścianą i zaczął toczyć ją w kierunku samochodu. Znajdując się u wyjścia z garażu zaczepił prawą stopą o blokadę skrzydła bramy, na skutek czego stracił równowagę i ratując się przed upadkiem uderzył lewym łokciem o posadzkę betonową.

M. L. sam zajmował się drobnymi naprawami związanymi z eksploatacją samochodu ciężarowego.

Po zdarzeniu córka M. L., P. K. odwiozła go do (...) Publicznego Szpitala (...) w S., gdzie poszkodowanemu została udzielona pierwsza pomoc medyczna.

Dowód:

- przesłuchanie M. L. w charakterze strony – k. 53,
- zeznania świadka P. K. – k. 52,
- karta wypadku nr 1/2015 r. – k. 19-20,
- karta wypadku nr 134/2015 r. – k. 48-48v akt zasiłkowych ZUS,
- karta wyjaśnień poszkodowanego – k. 18 (także w aktach zasiłkowych ZUS)
- dokumentacja fotograficzna – k. 16-17 (także w aktach zasiłkowych ZUS),
- informacja świadka wypadku – k. 30-31 akt zasiłkowych ZUS,
- decyzja Nr (...) o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu – k. 32 akt zasiłkowych ZUS.

Lekarz po badaniach stwierdził u M. L. zwichnięcie stawu łokciowego lewego.

W związku ze zdarzeniem z dnia 7 maja 2015 r. M. L. był niezdolny do pracy w okresie od dnia 8 maja 2015 r. do dnia 5 lipca 2015 r. W tym czasie był leczony zachowawczo i przebył rehabilitację.

Dowód:

- karta informacyjna – k. 39,
- historia zdrowia i choroby – k. 35-36, 40,
- zaświadczenie o stanie zdrowia – dokumentacja medyczna ZUS,
- zaświadczenia (...) dokumentacja medyczna ZUS.

Obecnie u M. L. rozpoznaje się przebyte zwichnięcie stawu łokciowego lewego leczone zachowawczo z dobrym efektem. Długotrwałym następstwem przebytego urazu stawu łokciowego jest brak pełnego wyprostów w stawie (ubytek wyprostów 10°) oraz niewielki zanik mięśni przedramienia lewego.

Uraz lewego stawu łokciowego doznany w dniu 7 maja 2015 r. spowodował u M. L. stały dwuprocentowy uszczerbek na zdrowiu.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii k. 79-80.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się uzasadnione.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było prawo ubezpieczonego M. L. do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy w dniu 7 maja 2015 r.

Kwestię świadczeń z ubezpieczenia społecznego z tytułu wypadków przy pracy reguluje ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst – Dz. U. z 2015 r. poz. 1242).

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy, ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Zgodnie z art. 2 pkt 11 i 12 tej ustawy, ubezpieczonym jest osoba fizyczną podlegającą ubezpieczeniu wypadkowemu, a także osoba, która przed dniem 1 stycznia 1999 r. podlegała ubezpieczeniu społecznemu lub zaopatrzeniu emerytalnemu, z wyłączeniem osób podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników, zaś ubezpieczeniem wypadkowym jest ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych.

Oznacza to, że aby uzyskać uprawnienie do odszkodowania ubezpieczony musi:

1. ulec wypadkowi przy pracy,
2. doznać stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu,
3. uszczerbek winien pozostawać w związku przyczynowo-skutkowym z wypadkiem.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 wskazanej ustawy, za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

1. podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych,
2. podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia,
3. w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Oznacza to, że aby zdarzenie mogło być uznane za wypadek przy pracy musi spełniać następujące warunki:

- mieć charakter nagły,
- być wywołane przyczyną zewnętrzną,
- powodować uraz lub śmierć,
- pozostawać w związku z pracą.

Zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 8 ustawy za wypadek przy pracy uważa się również nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego z danego tytułu podczas wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem działalności pozarolniczej w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych;

W niniejszej sprawie nie było kwestią sporną, iż ubezpieczony M. L. był w momencie zdarzenia w dniu 7 maja 2015 r. objęty ubezpieczeniem społecznym, w tym ubezpieczeniem wypadkowym. Fakt ten nie był przez strony kwestionowany. Również przebieg zdarzenia mającego miejsce w dniu 7 maja 2015 r. nie stanowił co do zasady przedmiotu sporu między stronami. Organ rentowy nie kwestionował, że doszło wówczas do uderzenia przez M. L. lewym łokciem w betonowe podłoże oraz w efekcie wystąpienia u niego dolegliwości bólowych lewego łokciowego.

Okoliczności faktyczne zdarzenia z dnia 7 maja 2015 r. zostały przez Sąd ustalone na podstawie zeznań ubezpieczonego i przesłuchanych świadków M. K. i P. K.. Zarówno relacja ubezpieczonego jak i świadków nie wzbudziły zastrzeżeń Sądu. Wszystkie zeznania były stanowcze, konsekwentne oraz wzajemnie ze sobą korespondowały. W tej sytuacji Sąd uznał je za miarodajne dla dokonania ustaleń faktycznych w sprawie. Odtworzenie stanu faktycznego wspomogły również dowody z dokumentów dostarczone przez strony. Dokumenty te, Sąd uznał za wiarygodne, albowiem żadna ze stron nie kwestionowała ich prawdziwości ani treści.

Dlatego też, zarówno dowody ze źródeł osobowych jak i zgromadzone dokumenty mogły w sposób miarodajny posłużyć do poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie tak w zakresie przebiegu zdarzenia z dnia 7 maja 2015 r. jak i jego następstw, w szczególności wpływu na stan zdrowia ubezpieczonego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych twierdził jednak, iż zdarzenie z udziałem ubezpieczonego z dnia 7 maja 2015 r., jakkolwiek wywołane nagłą przyczyną zewnętrzną, nie miało związku z wykonywaną przez niego działalnością gospodarczą. Z tym poglądem nie zgadzał się ubezpieczony.

Do Sądu należała zatem odpowiedź na pytanie, czy zachodził związek czynności wykonywanych w dniu 7 maja 2015 r. z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą.

Analizując całokształt okoliczności sprawy Sąd doszedł do wniosku, iż należy na tak postawione pytanie odpowiedzieć twierdząco. Sąd stanął na stanowisku, iż oprócz wykonywania działalności w zakresie sprzedaży detalicznej mięsa i wędlin oraz działalności transportowej w ścisłym tego słowa znaczeniu, ubezpieczony w ramach prowadzonej działalności gospodarczej musiał wykonywać szereg czynności nie związanych wyłącznie z prowadzeniem należącego do niego sklepu i kierowaniem samochodem ciężarowym. Ubezpieczony wskazywał, że do jego obowiązków należy przygotowanie pojazdu do przewozu ładunku, samodzielnie dokonuje obsługi samochodu i samodzielnie dokonuje jego napraw. W opinii Sądu, niezbędnym jest przy eksploatacji pojazdu - i to nie tylko w ramach profesjonalnej działalności - utrzymanie go w należytych stanie. W tym celu wykonywanie jego bieżącej obsługi technicznej w zakresie drobnych wymian podzespołów a nawet dokonywania drobnych napraw, zależnie od zakresu umiejętności eksploatującego samochód staje się niezbędne i nieodłączne od zasadniczej części działalności. Do nieskomplikowanych czynności obsługi, zdaniem Sądu, należy zatem zaliczyć wymianę lewego tylnego koła, jakiej usiłował dokonać ubezpieczony w dniu 7 maja 2015 r. Trudno sobie bowiem wyobrazić, aby proste odkręcenie uszkodzonego koła a następnie przykręcenie sprawnego koła ubezpieczony miał zlecać osobom trzecim, zwłaszcza, iż niejednokrotnie dokonywał takich czynności. Nie sposób jednocześnie odmówić tym czynnościom, wbrew twierdzeniom organu, związku z prowadzoną przez ubezpieczonego działalnością gospodarczą. Samochód, w którym miało zostać wymienione koło stanowił podstawowe narzędzie pracy ubezpieczonego w ramach działalności, stąd też ubezpieczony musiał utrzymywać go w stanie gwarantującym prawidłowe świadczenie usług za pomocą pojazdu. Niewątpliwie w momencie zdarzenia ubezpieczony działał w podstawowym i właściwie pojmowanym interesie prowadzonego przez siebie przedsiębiorstwa, przez co związku wykonywanych przezeń czynności z jego prowadzeniem nie sposób negować. Tym samym związek czynności, w trakcie których ubezpieczony doznał urazu w dniu 7 maja 2015 r. z prowadzeniem przez niego działalności gospodarczej wydaje się jednoznaczny, bezpośredni i niepodważalny. W konsekwencji, Sąd stanął na stanowisku, że zdarzenie z udziałem ubezpieczonego w tym dniu wypełnia definicję wypadku przy prowadzeniu działalności gospodarczej.

Ponieważ przesłanką uzyskania jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy (prowadzeniu działalności gospodarczej) jest również doznanie przez poszkodowanego w wypadku uszczerbku na zdrowiu, Sąd zasięgnął wiadomości specjalnych, dopuszczając w sprawie dowód z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty z zakresu ortopedii – traumatologii H. M. celem ustalenia, czy w związku ze zdarzeniem z dnia 7 maja 2015 r. taki uszczerbek u ubezpieczonego wystąpił i jeżeli tak, to w jakiej wysokości.

Biegły rozpoznał u ubezpieczonego stan po przebytych zwichnięciu stawu łokciowego lewego z długotrwałym następstwem w postaci niepełnego wyprostowania stawu (ubytek wyprostowania 10°) oraz niewielkiego zaniku mięśni

przedramienia lewego. Zdaniem biegłego uraz spowodował u ubezpiezonego długotrwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 2 %.

Biegły określił stopień uszczerbku odnosząc się też do przesłanek, które należy wziąć pod uwagę przy ocenie ustalania uszczerbku na zdrowiu zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz. U. Nr 234, poz. 1974). Wnioski biegłego korespondują z wynikami przeprowadzonych badań szczegółowo opisanymi w opinii. Powyższe, przy uwzględnieniu, że biegły to wysokiej klasy fachowiec o wieloletnim doświadczeniu klinicznym i specjalności odpowiedniej do schorzenia ubezpiezonego, przemawiało za uznaniem opinii za rzetelną i wiarygodną w zakresie oceny uszczerbku na zdrowiu ubezpiezonego. Tym samym Sąd podzielił wnioski opinii biegłego i na jej podstawie określił stopień uszczerbku na zdrowiu ubezpiezonego.

Opinia w zakresie tej oceny nie była kwestionowana przez żadną ze stron (Główny Lekarz Orzecznik Oddziału ZUS w S. poinformował, iż nie może ustosunkować się do opinii biegłego sądowego, ponieważ ubezpieczony nie był orzekany w ZUS w sprawie ustalenia % uszczerbku na zdrowiu), nie wzbudziła też zastrzeżeń Sądu. Ocenę oparto o odpowiedni punkt załączonej do wymienionego wyżej rozporządzenia tabeli związany uszkodzeniami łokcia (pkt 119b).

Sąd uznał, iż zdarzenie z dnia 7 maja 2017 r. z udziałem ubezpiezonego, jako zdarzenie nagłe, pozostające w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą i mające miejsce w okresie objętym ubezpieczeniem wypadkowym wyczerpuje wszystkie znamiona wypadku przy prowadzeniu działalności gospodarczej. Skutkuje tym samym powstaniem prawa ubezpiezonego do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy.

Mając na uwadze całokształt powyżej przytoczonych okoliczności Sąd, w oparciu o przepis art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu M. L. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy prowadzeniu działalności gospodarczej w dniu 7 maja 2015 r. w wysokości odpowiadającej 2 % (dwóm procentom) długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

2 czerwca 2017 r.